

D22.010153

Meerjaren
onderhoudsplan
buitensportcomplexen
2024-2027

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Huidige beheersituatie	3
1.2	MJOP buitensportcomplexen	3
1.3	Leeswijzer	3
1.4	Terminologie	3
2	Kaders en ontwikkelingen	5
2.1	Accommodatiebeleid 2022	5
2.2	Normstellingen NOC*NSF en regelgeving sportbonden	5
2.3	Eigendomssituaties en overeenkomsten	5
2.4	Green Deal Sportvelden	5
2.5	Zorgplicht: Rubbergranulaat op kunstgrasvelden	6
2.6	Trends in de sportdeelname en vrijwilligerswerk	6
3	De buitensportcomplexen	7
3.1	Overzicht van de buitensportaccommodaties	7
4	Huidige kwaliteit en onderhoud	9
4.1	Kwaliteitscategorieën buitensportcomplexen	9
4.2	Huidige kwaliteit buitensportcomplexen	9
4.3	Huidige onderhoud buitensportcomplexen	10
	Klein onderhoud	10
	Groot onderhoud	10
	Investering	11
5	Financieel overzicht	12
5.1	Klein onderhoud	12
5.2	Interne personeelslasten (buitendienst)	12
5.3	Groot onderhoud	12
5.4	Investeringen	13
5.5	Effect op de begrotingsruimte	13
6	BIJLAGEN	14
6.1	Bijlage 1: Bovernaanzicht gemeentelijke buitensportcomplexen	14
6.2	Bijlage 2: Beeldmeetlatten KOR CROW 2018	19
6.3	Bijlage 3: Achtergrond onderhoud sportcomplexen	21
	Natuurgras voetbalvelden	21
	Kunstgras voetbalvelden	21
	Handbalvelden	22
	Atletiekonderdelen	22
	Overige beheerelementen	22
6.4	Bijlage 4: Overzicht lasten klein onderhoud	24
6.5	Bijlage 5: Overzicht lasten groot onderhoud	24
6.6	Bijlage 6: Overzicht investeringen	25

1 Inleiding

Binnen de gemeente Koggenland bevinden zich 9 gemeentelijke buitensportcomplexen. De gemeente voert het beheer uit op deze buitensportcomplexen. Op deze sportcomplexen zijn hoofdzakelijk de sporten voetbal, handbal of atletiek vertegenwoordigd. Naast deze gemeentelijke complexen zijn er ook nog zogeheten private complexen. Dit betreffen vijf tenniscomplexen, één golfbaan (Spierdijk) en één skeelerbaan (Hensbroek) (peildatum 01-11-2023).

1.1 Huidige beheersituatie

Op grond van de vastgestelde afspraken in het Accommodatiebeleid 2022 voert de gemeente het beheer uit op de gemeentelijke buitensportcomplexen. Aanvullend zijn met verenigingen afspraken gemaakt over zelfwerkzaamheid bij het onderhoud aan de velden.

1.2 MJOP buitensportcomplexen

Het voorliggende meerjaren onderhoudsplan buitensportcomplexen 2024-2027 (hierna MJOP buitensportcomplexen) richt zich alleen op de sportcomplexen die bij de gemeente in beheer zijn. In dit MJOP buitensportcomplexen worden de verwachte kosten voor onderhoud en investeringen van de sportcomplexen in kaart gebracht. Hiermee wordt inzicht verschaft in de uitgaven aan sportcomplexen over de jaren 2024 t/m 2027.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt inzicht gegeven in de kaders en ontwikkelingen op het gebied van buitensportcomplexen. In hoofdstuk 3 wordt meer informatie verstrekt over de gemeentelijke buitensportcomplexen. Hoofdstuk 4 beschrijft de kwaliteit en het onderhoud die wordt gehanteerd op de buitensportcomplexen. Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 het MJOP weergegeven inclusief kostenraming.

1.4 Terminologie

De terminologie die gebruikt wordt bij het beheer van sportcomplexen, levert in de praktijk nog wel eens verwarring op. Die verwarring ontstaat door verschillende interpretatie van termen. In dit MJOP buitensportcomplexen wordt de volgende terminologie gehanteerd (conform Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies):

➤ *Klein onderhoud:*

Dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goed werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden. Klein onderhoud is het onderhoud dat vanaf het eerste of het lopende planjaar op een klein gedeelte van het object wordt uitgevoerd;

- *Groot onderhoud:*
Gepland onderhoud van veelal ingrijpende aard als gevolg van slijtage, dat op een substantieel deel van het object wordt uitgevoerd en na een langere periode van gebruik moet worden verricht;
- *Investing:*
Wanneer een aanpassing leidt tot een belangrijke kwaliteitsverbetering en/of een significant langere gebruiksduur, wordt het niet gerekend tot groot onderhoud maar is het een investering die geactiveerd moet worden zodat de lasten over meerdere jaren worden gespreid.

2 Kaders en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk wordt een opsomming gegeven van de kaders en ontwikkelingen die op het MJOP buitensportcomplexen van toepassing zijn.

2.1 Accommodatiebeleid 2022

Met ingang van 1 september 2022 is het Accommodatiebeleid 2022 in de gemeente Koggenland van kracht. Alle buitensportcomplexen waar dit MJOP betrekking op heeft vallen onder dit accommodatiebeleid. In het accommodatiebeleid zijn beleidsregels opgenomen over onder andere het gebruik van de accommodatie, de realisatie van nieuwe sportvelden alsmede gemeentelijke subsidies. Ook is in het accommodatiebeleid een zogeheten kruisjeslijst opgenomen. Op deze lijst is per onderdeel en werkzaamheid op het sportcomplex omschreven wie verantwoordelijk is (gemeente of sportvereniging).

2.2 Normstellingen NOC*NSF en regelgeving sportbonden

Vanuit de NOC*NSF en sportbonden worden eisen gesteld aan buitensportaccommodaties. De eisen die worden gesteld, vertegenwoordigen de minimale kwaliteitscriteria die staan voor een "veilig" en "verantwoord" gebruik van de sportaccommodatie voor wedstrijddoelinden.

2.3 Eigendomssituaties en overeenkomsten

De gronden van de gemeentelijke buitensportcomplexen zijn eigendom van de gemeente Koggenland. Ook de sportvelden, paden, hekwerken en beplanting zijn eigendom van de gemeente. De desbetreffende sportvereniging huurt het complex van de gemeente en betaalt hiervoor jaarlijks een huursom. De kleedaccommodatie, kantine en eventuele berging(en) en/of tribune zijn eigendom van de desbetreffende sportvereniging. Met een recht van opstal¹ is het eigendom van de opstallen juridisch geborgd.

De gronden van de private buitensportcomplexen, uitgezonderd de golfbaan Spierdijk, zijn ook eigendom van de gemeente Koggenland. Op deze complexen geldt dat alles wat zich op het complex bevindt eigendom is van de desbetreffende sportvereniging. Met een recht van opstal is het eigendom van de opstallen juridisch geborgd.

2.4 Green Deal Sportvelden

Een belangrijke landelijke ontwikkeling op het gebied van het beheer van sportparken is de totstandkoming van de 'Green Deal' over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op sportvelden. De 'Green Deal' is een convenant waarin diverse partijen de doelstelling uitspreken om vanaf 2020 geen gewasbeschermingsmiddelen meer te gebruiken op sportvelden, behalve in situaties waarin dat strikt noodzakelijk is.

Koggenland werkt conform de 'Green Deal'. Met intensivering van onderhoudsmaatregelen (kriebeleggen en vegen) wordt ongewenste vegetatie zo veel als mogelijk bestreden. Er zijn situaties waarbij het onderhoud geen soelaas biedt en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen noodzakelijk is. Het gaat dan vaak om grotere hoeveelheden weegbree, madelief en/of

¹ Het recht van opstal geeft een vereniging het zakelijk recht om in, op of boven een onroerende zaak die eigendom is van de gemeente Koggenland, gebouwen, werken of beplantingen (de zogenaamde opstallen) in eigendom te hebben.

paardenbloem op het veld. In die situaties wordt vooraf een analyse opgesteld teneinde de hoeveelheid toe te passen gewasbeschermingsmiddelen tot een minimum te beperken.

2.5 **Zorgplicht: Rubbergranulaat op kunstgrasvelden**

Rubbergranulaat wordt met name gebruikt voor de instrooi (infill) van kunstgras voetbalvelden. In 2016 is door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) onderzoek gedaan naar de gezondheidsrisico's van rubbergranulaat (rapportage "Beoordeling gezondheidsrisico's door sporten op kunstgrasvelden met rubbergranulaat"). De conclusie van het onderzoek is dat het risico voor de gezondheid van sporten op deze velden praktisch verwaarloosbaar is. Dat betekent dat het verantwoord is om op deze velden te sporten.

Naast de discussie over de mogelijke gezondheidsrisico's van het spelen op kunstgrassportvelden is er ook discussie ontstaan over de mogelijke milieurisico's die gepaard gaan met het gebruik van rubbergranulaat op en onder sportvelden. De zorgplicht is opgenomen in artikel 13 van de Wet bodembescherming (Wbb). De zorgplicht houdt in dat verontreiniging of aantasting van de bodem (grond en grondwater) moet worden voorkomen.

2.6 **Trends in de sportdeelname en vrijwilligerswerk**

Er zijn verschillende ontwikkelingen die invloed hebben op sportdeelname en verenigingslidmaatschap in Nederland. Als gevolg van vergrijzing en ontgroening is een daling in het aantal leden van veel sportverenigingen te zien. Daarnaast is de keuze voor sporten in verenigingsverband geen vanzelfsprekende meer. Steeds vaker willen mensen op flexibele tijden een individuele sport beoefenen. Hiervoor is geen lidmaatschap van een vereniging nodig.

Diverse sportbonden anticiperen op deze ontwikkelingen door de traditionele sport aantrekkelijker te maken voor specifieke doelgroepen (ouderen, gehandicapten etc.). Aangepaste spelvormen en andersoortige lidmaatschapsvormen kunnen mensen binden en behouden bij sportverenigingen. Jongeren zijn gevoelig voor trends. Tot een leeftijd van 12 jaar is een groot deel van de jeugd lid van een sportvereniging. Na die leeftijd daalt het aantal lidmaatschappen sterk ten gunste van andere activiteiten. Inspelen op trends helpt bij het behouden van de jeugd.

Als gevolg van een daling van ledenaantallen van verenigingen kan er overcapaciteit van sportaccommodaties ontstaan. Het benutten van trends en nieuwe ontwikkelingen kan er echter ook voor zorgen dat sportaccommodaties beter benut worden en die overcapaciteit in werkelijkheid meevalt. Soms zijn er aanpassingen nodig aan een accommodatie om er optimaal gebruik van te kunnen maken. Ook multifunctioneel gebruik van accommodaties biedt mogelijkheden om slim om te gaan met ruimte.

Een ander gevolg van een daling in het aantal leden is het aantal vrijwilligers dat beschikbaar is om bijvoorbeeld onderhoudstaken op een sportpark uit te voeren. Door een tekort (of een grotere druk op een kleinere groep mensen) aan vrijwilligers kunnen kosten van onderhoud toenemen. Slim en efficiënt omgaan met onderhoud van sportparken is daarom noodzakelijk.

3 De buitensportcomplexen

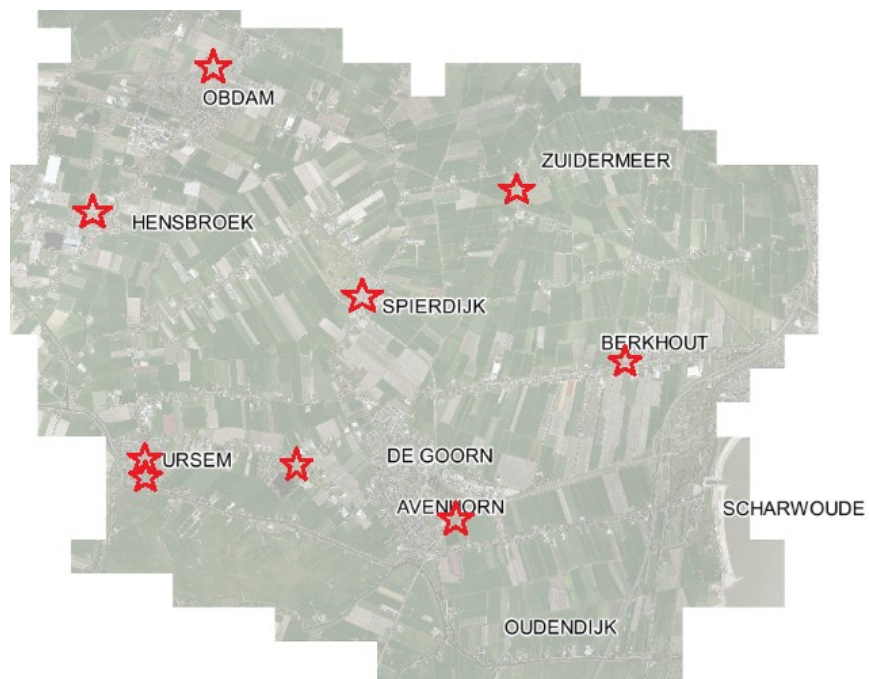
In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de buitensportcomplexen.

3.1 Overzicht van de buitensportaccommodaties

Gemeente Koggenland heeft 9 buitensportcomplexen in haar beheer. In tabel 3.1 schema is beschreven welke verenigingen er gebruik maken van de gemeentelijke buitensportcomplexen, in welk dorp de accommodatie staat en welke sportvelden zich op de accommodatie bevinden. In afbeelding 3.1 zijn de gemeentelijke buitensportcomplexen op een plattegrond ingetekend.

Dorp	Vereniging	Sportvelden
Hensbroek	Apollo '68	A-veld B-veld Trainingsveld
Berkhout	VV Berkhout	A veld B-veld Trainingsveld
Ursem	SC Dynamo	A-veld (kunstgras) B-veld Mini-veld (kunstgras) Handbalveld
Avenhorn/De Goorn	R.K.EDO	A-veld (kunstgras) B-veld C-veld Trainingsveld
Avenhorn/De Goorn	Kwiek '78	A-veld (kunstgras) B-veld Trainingsveld
Spierdijk	R.K.S.V. Sint George	A-veld B-veld Trainingsveld Handbalveld
Obdam	Victoria O & ARO'88	A-veld (kunstgras) B-veld C-veld Trainingsveld Handbalveld (A) Handbalveld (B) Atletiekbanen
Zuidermeer	S.V. Zuidermeer	A-veld Trainingsveld Handbalveld
Ursem	Tennisclub Ursem	Tennisbanen (4x)

Tabel 3.1 Overzicht buitensportcomplexen ingedeeld op dorp, vereniging en sportvelden

Afbeelding 3.1 Plattegrond gemeentelijke buitensportcomplexen

4 Huidige kwaliteit en onderhoud

In dit hoofdstuk wordt de huidige kwaliteit en onderhoud van de verschillende beheerelementen op een sportcomplex omschreven.

4.1 Kwaliteitscategorieën buitensportcomplexen

De kwaliteit wordt bepaald aan de hand van de 'Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte' (KOR) van het CROW. Het CROW is een Nederlandse stichting die zich opstelt als kennisinstituut voor infrastructuur, verkeer & vervoer, werk & veiligheid en de beheerelementen die in de openbare ruimte aanwezig zijn. Veel van deze beheerelementen zijn tevens aanwezig op een sportcomplex. In de kwaliteitscatalogus wordt het niveau opgedeeld in vijf categorieën: A+, A, B, C en D. Kwaliteitscategorie A+ staat voor zeer goed en D voor slecht (zie ook bijgaand schema). In de KOR CROW 2018 zijn de kwaliteitsniveaus weergegeven met beeldmeetlatten. In bijlage 2 zijn de beeldmeetlatten weergegeven die op de sportcomplexen van toepassing zijn.

	algemeen	beeldkwaliteit	technische kwaliteit
A+	Zeer goed	Prachtig	(Zo goed als) nieuw
A	Goed	Goed	Technisch goed in orde
B	Voldoende	Voldoende	Heel en veilig
C	Matig/Onvoldoende	Sober/Schraal	Discomfort, veiligheid komt in geding
D	Slecht	Verloedering	Kapitaals-vernietiging, functieverlies, aansprakelijk-stelling

4.2 Huidige kwaliteit buitensportcomplexen

Gemeente Koggenland hanteert op dit moment op de sportcomplexen het kwaliteitsniveau B. Dit geldt niet alleen voor de speelvelden, maar ook voor het groen, de verharding, verlichting en hekwerken rondom de speelvelden. Met het hanteren van dit kwaliteitsniveau zijn de kosten en baten goed in balans. Alle West-Friese gemeenten Opmeer, Hoorn, Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland en Medemblik hanteren dit kwaliteitsniveau. De complexen zijn hiermee representatief, veilig en er is een hoge mate van speelzekerheid op de sportvelden.

Het is belangrijk om op te merken dat de sportverenigingen als gebruikers over het algemeen zeer tevreden zijn over het kwaliteits- en onderhoudsniveau op het sportcomplex. Dit uit zich in de lage hoeveelheid klachten en meldingen die de gemeente de afgelopen jaren heeft ontvangen. Dit resulteert tevens in een hoge mate van speelzekerheid, met name bij extreme weersomstandigheden. De proactieve communicatie tussen sportvereniging en gemeente zijn een belangrijk basis voor tevreden beheerders en gebruikers.

4.3 Huidige onderhoud buitensportcomplexen

In deze paragraaf wordt het klein onderhoud, groot onderhoud en investeringen omschreven. Aanvullende informatie over het onderhoud is beschreven in bijlage 3.

Klein onderhoud

Bij klein onderhoud gaat het om preventieve maatregelen zoals onderhoudswerkzaamheden en dagelijkse, niet voorziene, kleine reparaties die nodig zijn om de sportcomplexen in functionele en veilige staat te houden. In tabel 4.1 is per onderdeel beschreven wat de meest voorkomende kleine onderhoudswerkzaamheden waar de gemeente verantwoordelijk voor is. Aanvullend is tussen haakjes de gemiddelde onderhoudsfrequentie per jaar weergegeven.

Onderdeel	Klein onderhoud
Natuurgras voetbalveld	Maaien (dagelijks met robot), bemesten (5x), beluchten (4x), (door)zaaien (1x), verticuteren (0,5x), vertidrainen (1x), bewateren (10x), rollen (3x), wiedegeen (2x), onkruidbeheersing (0,25x), doorpuiten drainage (0,1x), inspectie lichtmasten (0,1x)
Kunstgras voetbalveld	Borstelen (35x), vegen (35x), bladvrij houden (6x), aanvullen infill (0,5x), onkruidbeheersing (1x), norminspectie veld (0,2x), stabiliteitsmeting (0,2x), doorspuiten drainage (0,1x), inspectie lichtmasten (0,1x)
Handbalveld	Borstelen veld t.b.v. alg en onkruidbeheersing (0,5x), vullen kleine scheuren (0,2x)
Atletiekonderdelen	Aanvullen gravel (0,5x)
Overige beheerelementen	Snoeien groen (2x), onkruidbeheersing groen (6x), schouw watergangen (1x), ledigen kolken (1x), inspectie & reparatie hek + meubilair (1x)

Tabel 4.1 Per onderdeel is het klein onderhoud opgesomd in frequentie per jaar.

Groot onderhoud

Bij groot onderhoud gaat het om correctieve maatregelen als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik. Groot onderhoud is gepland en veelal ingrijpend van aard. In tabel 4.2 is per onderdeel beschreven wat het groot onderhoud is waar de gemeente verantwoordelijk voor is.

Onderdeel	Groot onderhoud
Natuurgras voetbalveld	Vervangen drainage, vervangen lichtmasten, vervangen armaturen en vervangen ballenvangers
Kunstgras voetbalveld	Vervangen drainage, vervangen lichtmasten, vervangen armaturen en vervangen ballenvangers
Handbalveld	Vervangen groen en beschoeiing
Atletiekonderdelen	Herstraten
Overige beheerelementen	Vervangen groen, vervangen bestrating, vervangen hekwerk en vervangen meubilair

Tabel 4.2 Per onderdeel is het groot onderhoud opgesomd waar de gemeente verantwoordelijk voor is.

Investering

Conform art. 7 van Financiële verordening van de gemeente Koggenland 2018 worden activa met een verkrijgings- of vervaardigingsprijs van minimaal € 25.000 geactiveerd.

Onderdeel	Investering
Kunstgras voetbalveld	Vervangen toplaag
Handbalveld	Vervangen toplaag

Tabel 4.3 Per onderdeel staat de investering waar de gemeente verantwoordelijk voor is.

5 Financieel overzicht

Het behouden van de huidige voorzieningen en inzet op kwaliteitsniveau B heeft financiële gevolgen. In dit hoofdstuk wordt een financieel overzicht gegeven voor de periode 2024 t/m 2027. Er wordt onderscheidt gemaakt in klein onderhoud, interne personeelslasten, groot onderhoud en investeringen. Klein onderhoud komt ten laste van de exploitatie terwijl groot onderhoud ten laste komt van de voorziening sportcomplexen. Investeringsuitgaven groter dan € 25.000 worden geactiveerd en afgeschreven gedurende de afschrijvingstermijn. Deze afschrijvingslasten komen ten laste van de exploitatie. De investerings- en onderhoudskosten in dit MJOP zijn gebaseerd op prijspeil 2023 en inclusief btw. Het product sport is voor een gemeente namelijk niet BTW compensabel.

5.1 Klein onderhoud

De lasten voor klein onderhoud op de buitensportcomplexen bedraagt in de periode 2024 t/m 2027 jaarlijks € 138.000,-. In bijlage 4 zijn de lasten nader omschreven. In de begroting is jaarlijks rond de € 142.500,- begroot. Een overzicht van de financiële gevolgen voor klein onderhoud is beschreven in tabel 5.1.

Exploitatie onderhoud	2024	2025	2026	2027	
Begroot	142.500	142.500	142.500	142.500	
MJOP 2024-2027	138.000	138.000	138.000	138.000	
	4.500	4.500	4.500	4.500	Voordeel

Tabel 5.1 Financiële gevolgen klein onderhoud

5.2 Interne personeelslasten (buitendienst)

Een deel van het klein onderhoud wordt uitgevoerd door de buitendienst van de gemeente Koggenland. De personeelslasten van deze inzet bedraagt jaarlijks € 60.000,-. Deze kosten worden gedekt uit de loonsom van de gemeente en blijven gedurende de periode 2024 t/m 2027 binnen de begroting.

5.3 Groot onderhoud

De lasten voor groot onderhoud op de buitensportcomplexen varieert per jaar in de periode 2024 t/m 2027. In bijlage 5 zijn de lasten nader omschreven. In de begroting 2024 en verder is geen dekking opgenomen voor groot onderhoud. Een overzicht van de financiële gevolgen voor groot onderhoud is beschreven in tabel 5.2.

Exploitatie storting voorziening	2024	2025	2026	2027	
Begroot	0	0	0	0	
MJOP 2024-2027	55.000	55.000	55.000	55.000	
	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000	Nadeel

Tabel 5.2 Financiële gevolgen groot onderhoud

5.4 Investeringsen

De investeringen in de periode 2024 t/m 2027 betreffen het vervangen van de toplagen van kunstgrasvelden en het vervangen van de toplagen van handbalvelden. In bijlage 6 zijn de investeringen nader omschreven. In de begroting 2024 en verder is dekking opgenomen voor het vervangen van de toplagen van kunstgrasvelden (besluit raadsvergadering 2 oktober 2023). Voor het vervangen van de toplagen van handbalvelden voor de periode 2024 tot en met 2027 staan onderstaande investeringen gepland (tabel 5.3):

Investeringsen	2024	2025	2026	2027
Vervanging toplagen handbalvelden	€ -	€ -	€ 32.000	€ -

Tabel 5.3 De investeringen op de buitensportcomplexen

Dit betekent de volgende kapitaallasten (tabel 5.4):

Afschrijvingslasten	2024	2025	2026	2027
Afschrijving toplagen handbalvelden (20 jaar)	€ -	€ -	€ -	€ 1.600

Tabel 5.4 De afschrijvingslasten op de buitensportcomplexen

5.5 Effect op de begrotingsruimte

In de begroting 2024 t/m 2027 is structureel budget opgenomen voor klein onderhoud. Voor groot onderhoud en afschrijvingslasten is geen budget opgenomen. De interne personeelslasten zijn budget neutraal. Voorgaande resulteert in een tekort van € 50.500 in 2024/2025/2026 en € 52.100 in 2027. Een overzicht van het effect op de begrotingsruimte is beschreven in tabel 5.5.

	2024	2025	2026	2027
Begrotingsresultaat klein onderhoud	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500	€ 4.500
Begrotingsresultaat interne personeelslasten	0	0	0	0
Begrotingsresultaat groot onderhoud	-/- € 55.000	-/- € 55.000	-/- € 55.000	-/- € 55.000
Begrotingsresultaat investeringen	0	0	0	/- € 1.600
Effect op de begrotingsruimte	-/- € 50.500	-/- € 50.500	-/- € 50.500	-/- € 52.100

Tabel 5.5 Het effect op de begrotingsruimte

6 BIJLAGEN

6.1 Bijlage 1: Bovenaanzicht gemeentelijke buitensportcomplexen

Apollo '68

VV Berkhout

SC Dynamo

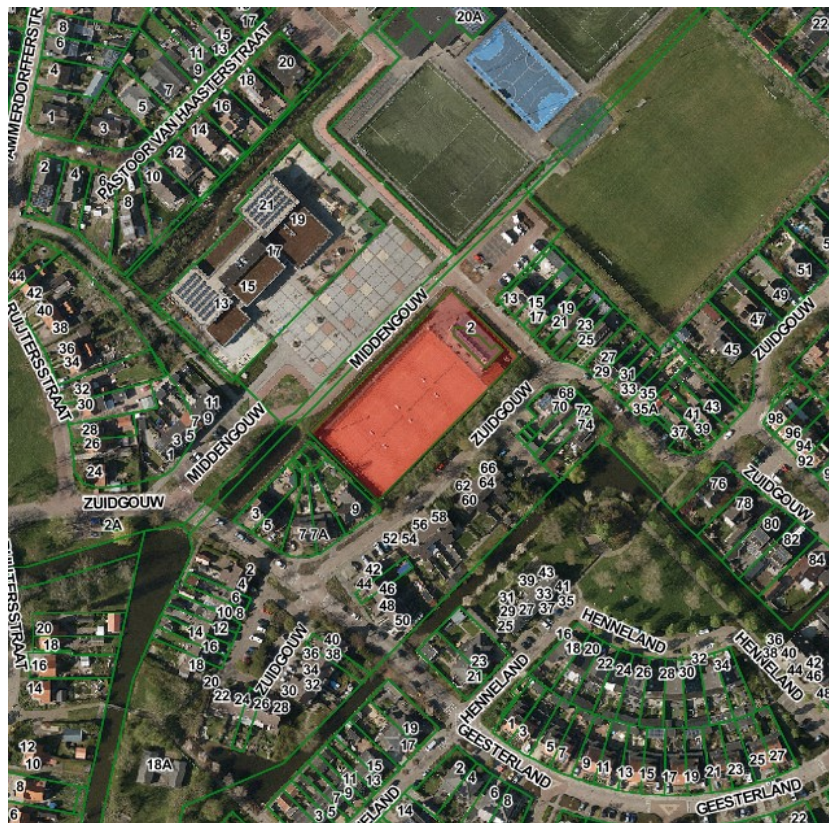
R.K.EDO

Kwiek '78**R.K.S.V. Sint George**

Victoria O (inclusief ARO'88)**S.V. Zuidermeer**

TC Ursem

6.2 Bijlage 2: Beeldmeetlatten KOR CROW 2018

Gazon (natuurgras voetbalvelden) – hoogte

A+	A	B	C	D
				
Het gazon ziet er zeer strak gemaaid uit.	Het gazon ziet er strak gemaaid uit.	Het gazon ziet er redelijk strak gemaaid uit.	Het gazon ziet er nauwelijks strak gemaaid uit.	Het gazon ziet er niet strak gemaaid uit.
hoogte gras ≤ 40 mm	hoogte gras ≤ 50 mm	hoogte gras ≤ 60 mm	hoogte gras ≤ 70 mm	hoogte gras > 70 mm

Hagen - snoeibeeld

A+	A	B	C	D
				
De strakke lijnen van de haag zijn duidelijk zichtbaar. Er steken geen uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn goed zichtbaar. Er steken weinig uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn redelijk zichtbaar. In beperkte mate steken kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken redelijk veel kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken veel uitlopers uit de haag. De haag heeft zich ontwikkeld tot losse heesterrand.
gemiddelde lengte uitlopers buiten de knipmaat van de haag 0 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers buiten de knipmaat van de haag ≤ 10 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers buiten de knipmaat van de haag ≤ 20 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers buiten de knipmaat van de haag ≤ 30 cm per 100m ¹	gemiddelde lengte uitlopers buiten de knipmaat van de haag > 30 cm per 100m ¹

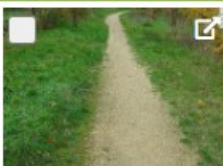
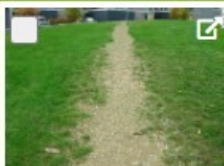

Beplanting - snoeibeeld

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 20% per 100m ²	bedekking ≤ 30% per 100m ²	bedekking ≤ 40% per 100m ²	bedekking > 40% per 100m ²

Verharding element - onkruid

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking voeglengte tegels 0% per 100m ²	bedekking voeglengte tegels ≤ 10% per 100m ²	bedekking voeglengte tegels ≤ 30% per 100m ²	bedekking voeglengte tegels ≤ 40% per 100m ²	bedekking voeglengte tegels > 40% per 100m ²

Verharding open - onkruid

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking 0% per 100m ²	bedekking ≤ 5% per 100m ²	bedekking ≤ 20 per 100m ²	bedekking ≤ 35% per 100m ²	bedekking > 35% per 100m ²

6.3 Bijlage 3: Achtergrond onderhoud sportcomplexen

Natuurgras voetbalvelden

Op alle 13 natuurgras wedstrijdvelden en 7 trainingsvelden wordt kwaliteitsniveau B gehanteerd. De afwatering functioneert prima en het grasbestand bestaat uit de juiste grasvegetatie. Hierdoor is het gras sterk en vol. Het resultaat is dat de velden vrijwel altijd bespeelbaar zijn. Vanuit de gebruikers, de acht voetbalverenigingen, zijn er minimaal klachten of meldingen over de kwaliteit van de natuurgrasvelden. Na afloop van het speelseizoen zijn de velden doorgaans nog in goede conditie. Hierdoor is er in de zomer minder onderhoud (en budget) nodig om de velden weer te prepareren voor het nieuwe speelseizoen. Er hoeft ook minimaal gebruik te worden gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen, waardoor voldaan kan worden aan de 'Green Deal'.

De reden van de kwalitatief goede velden komt enerzijds door de aanwezigheid van interne kennis op het gebied van sportveldenbeheer. Van ieder veld is bekend wat er aan beheer en onderhoud nodig is om de kwaliteit te waarborgen. Al meerdere jaren wordt op de juiste momenten én met de juiste doseringen specialistisch onderhoud uitgevoerd. Ook de voetbalverenigingen spelen hierbij een belangrijke rol. Zij zorgen voor het herstel van de speelschade door losgetrapte graspollen weer in het veld te drukken. Anderzijds draagt de aanwezigheid van kunstgrasvelden bij aan betere natuurgrasvelden. De natuurgrasvelden worden minder belast wat de kwaliteit ten goede komt.

Kunstgras voetbalvelden

De 4,5 kunstgrasvelden zijn in de periode 2009-2011 aangelegd. In 2022 zijn alle kunstgrasvelden gekeurd op basis van de gebruiksnorm zoals opgesteld vanuit het NOC*NSF. Alle velden, behalve het mini-veld bij SC Dynamo, voldeden tijdens deze keuring aan de gebruiksnorm.

Desalniettemin gaven meerdere verenigingen aan dat er onder hun leden onvrede heerst over de staat van de velden. Op basis van deze signalen is besloten om de velden tussentijds, in januari 2023, nogmaals aan een keuring te onderwerpen. Uit deze keuring is gebleken dat, behalve het mini-veld van SC Dynamo, óók het A-veld van Victoria O en het A-veld van Kwiek '78 niet meer voldoen aan de gebruiksnorm. In de raadsvergadering van 2 oktober 2023 is besloten om alle 4,5 toplagen van de kunstgrasvelden in 2024 te vervangen.

Vereniging	Kunstgrasveld	Jaar aanleg
SC Dynamo	A-veld	2011
	Pupillenveld (0,5 veld)	2011
R.K.EDO	A-veld	2009
Kwiek '78	A-veld	2010
Victoria O	A-veld	2009

De gebruiksnorm van NOC*NSF: De gebruiksnorm voor kunstgrasvelden geeft de ondergrens aan tot wanneer een kunstgrasveld veilig en blessurevrij te gebruiken is. Velden die gecertificeerd zijn na 1 juli 2010, moeten vanaf acht jaar na aanleg een verplichte tweejaarlijkse keuring ondergaan. Een positief keuringsrapport toont dat het veld voldoet aan de gebruiksnorm en dat er KNVB gerelateerde wedstrijden op mogen worden gespeeld.

Handbalvelden

De 5 asfalt handbalvelden die gemeente Koggenland in eigendom en beheer heeft liggen op 4 verschillende sportcomplexen. In onderstaand schema is weergegeven waar deze velden liggen, wanneer ze zijn aangelegd en wanneer de toplaag voor het laatst is vervangen. Indien noodzakelijk wordt het veld geborsteld om het veld te ontdoen van alg en onkruiden om zo het veld voldoende stroef en dus veilig te houden. Daarnaast wordt gemiddeld 1x per 5 jaar het veld opnieuw belijnd vanwege slijtage door bespeling en Uv-straling.

vereniging	Ondergrond	jaar aanleg	vervanging toplaag
SC Dynamo	asfalt blauwe coating	2002	2014
R.K.S.V. Sint George	asfalt	2004	2004
Victoria O	asfalt (veld 1)	<1995	2012
	asfalt (veld 2)	2012	2012
S.V. Zuidermeer	asfalt	1991	2020

Atletiekonderdelen

In Koggenland is één atletiekvereniging actief te weten ARO'88 uit Obdam. Bij deze vereniging zijn onderstaande atletiekonderdelen aanwezig. Voor alle onderdelen geldt dat er, uitgezonderd bij extreme weersomstandigheden, gebruik van kan worden gemaakt. Dit is mede te danken is aan de inzet van de atletiekvereniging. Zij zorgen voor onder andere onkruidbeheersing en aanvoer en verwerking van materialen.

vereniging	onderdeel	ondergrond	jaar aanleg	vervanging toplaag
ARO'88	verspringbaan	gravel en zand	1988	continue aangevuld
	100-meter baan	gravel	1988	continue aangevuld
	kogelstootveld	gravel en betonplaat	1988	continue aangevuld
	hoogspringbaan	gravel	1988	continue aangevuld
	rondbaan hardloop	gravel	2012	continue aangevuld

Overige beheerelementen

Op de sportcomplexen zijn er behalve de sportvelden nog diverse andere beheerelementen aanwezig waar de gemeente verantwoordelijk voor is. De voornaamste zijn beplanting, verharding, (sportveld)verlichting en hekwerken. Voor deze elementen zijn weliswaar geen speelnormen vanuit een sportbond van toepassing maar desalniettemin zijn deze wel noodzakelijk om veilig, functioneel en aangenaam sporten mogelijk te maken. Een sportveld zonder verlichting kan 's avonds niet gebruikt worden (voor training) en een groensingel is essentieel voor beschutting (wind en zon). Verharding daarentegen is weer nodig om spelers en publiek van en naar de speelvelden te begeleiden en tenslotte is een hekwerk noodzakelijk om het sportcomplex buiten clubtijden veilig af te sluiten. Hieronder is schematisch weergegeven welke elementen er zijn inclusief hoeveelheden.

Beheergroep	hoeveelheid
Bosplantsoen	42.814 m2
Gazon	13.022 m2
Heesters opgaand	5.622 m2
Heesters bodembedekking	562 m2
Hagen en blokhagen	993 m2
Bomen in beplanting	330 st

Lichtmasten sportveld	115 st
Armaturen sportveld	154 st
Ballenvangers	65 st
Elementenverharding	14.747 m2
Schelpenverharding	1.568 m2
Hekwerken	2.165 m1

Bron: MJOP Groen 2023-2026 die op 19-12-23 door de gemeenteraad van Koggenland is vastgesteld

6.4 **Bijlage 4: Overzicht lasten klein onderhoud**

KLEIN ONDERHOUD - sportcomplexen - inhuur derden	2024	2025	2026	2027
Voetbal natuurgrasveld - inspectie en onderhoud robotmaaiers incl. vergoeding verenigingen	€ 17.400	€ 17.400	€ 17.400	€ 17.400
Voetbal natuurgrasveld - beluchten, (door)zaaien, fieldtopmaker, onkruidbeheersing	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Voetbal natuurgrasveld - inkoop meststoffen, dressgrond en graszaad	€ 30.500	€ 30.500	€ 30.500	€ 30.500
Voetbal kunstgrasveld - decompacteren, verwijderen vuil- en onkruid, aanvullen infill	€ 17.200	€ 17.200	€ 17.200	€ 17.200
Voetbal kunstgrasveld - borstelen, vegen, bladvrij houden (vergoeding aan verenigingen)	€ 2.700	€ 2.700	€ 2.700	€ 2.700
Voetbal kunstgrasveld - aanvullen infill	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500	€ 9.500
Sportvelden algemeen - doorspuiten drainage	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
Sportvelden algemeen - inspectie lichtmasten sportvelden	€ 6.900	€ 6.900	€ 6.900	€ 6.900
Sportvelden algemeen - inspectie en onderhoud armaturen sportvelden	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Sportvelden algemeen - ballenvangers netten vervangen	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
Sportcomplex algemeen - verharding - onkruidbeheersing, ledigen kolken	€ 2.700	€ 2.700	€ 2.700	€ 2.700
Sportcomplex algemeen - hekwerk - inspectie, reparatie	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Sportcomplex algemeen - inhuur materiaal en materieel	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Sportcomplex algemeen - inkoop diverse materialen & onvoorzien	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
TOTAAL inhuur derden	€ 138.000	€ 138.000	€ 138.000	€ 138.000

 6.5 **Bijlage 5: Overzicht lasten groot onderhoud**

GROOT ONDERHOUD - sportcomplexen	2024	2025	2026	2027
RKEDO - vervanging hekwerk voorzijde (langs parkeerterrein)			€ 9.000	
Kwiek'78 - vervanging beschoeiing langs trainingsveld				€ 16.000
Victoria O - vervanging hek kant tennis en zwembad		€ 17.500		
SC Dynamo - vervanging 10 lichtmasten (4 lichtmasten handbal en 6 voetbal B-veld)	€ 23.000			
SC Dynamo - vervanging hekwerk B-veld achter doel kant Zuidgouw		€ 8.500		
Sportvelden algemeen - vervanging armaturen	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Sportvelden algemeen - vervanging lichtmasten	€ 11.400	€ 11.400	€ 11.400	€ 11.400
Sportvelden algemeen - ballenvangers constructie vervangen	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
TOTAAL GROOT ONDERHOUD	€ 54.400	€ 57.400	€ 40.400	€ 47.400

6.6 **Bijlage 6: Overzicht investeringen**

INVESTERINGEN - sportcomplexen	2024	2025	2026	2027
RKEDO - vervanging toplaag kunstgrasveld (10 jaar)	€ 410.800			
Victoria O - vervanging toplaag kunstgrasveld (10 jaar)	€ 410.800			
SC Dynamo - vervanging toplaag kunstgrasveld (A-veld) (10 jaar)	€ 331.800			
SC Dynamo - vervanging toplaag kunstgras 1/2-veld ('ArenA') (10 jaar)	€ 162.100			
Kwiek'78 - vervanging toplaag kunstgrasveld (10 jaar)	€ 331.800			
RKSV Sint George - vervanging toplaag handbalveld (20 jaar)			€ 32.000	
TOTAAL INVESTERINGEN	€ 1.647.300	€ -	€ 32.000	€ -